

Publieksversie Kwaliteitskader Cosmetische Zorg

Een cosmetische ingreep is een ingreep om er mooier uit te zien. Het gaat dan bijvoorbeeld om een ooglidcorrectie of neuscorrectie. Maar ook om cosmetische behandelingen zoals het injecteren van rimpelvullers of laseren om haren of pigmentvlekken te verwijderen.

Bij elke ingreep kan iets misgaan, ook bij een cosmetische ingreep. Er zijn daarom afspraken gemaakt over wat goede en veilige cosmetische zorg is. Deze staan in het Kwaliteitskader Cosmetische Zorg. Hieronder kunt u lezen wat in dat kwaliteitskader is afgesproken.

Het kwaliteitskader cosmetische zorg gaat over cosmetische ingrepen die meestal niet worden vergoed door een ziektekosten verzekering. Als u aanvullend verzekerd bent kunt u bij uw verzekeraar navragen of de cosmetische ingreep die u wilt laten doen, via de aanvullende verzekering vergoed wordt. Cosmetische ingrepen worden in principe alleen uitgevoerd bij volwassenen.

Verschillende soorten cosmetische ingrepen

Er is een groot verschil in cosmetische ingrepen en ook het risico op complicaties na de ingreep is niet altijd hetzelfde. In het kwaliteitskader worden de ingrepen ingedeeld van laag tot hoog complex. Van kleine ingrepen als het injecteren van rimpelvullers tot grote ingrepen als buikwandcorrecties.

Er zijn drie categorieën cosmetische ingrepen vastgesteld.

1. Laag complex. Hier gaat het over kleine kortdurende ingrepen, waarbij geen of alleen een plaatselijke verdoving nodig is. En waarbij het medisch risico laag is. Bij laag complexe behandelingen gaat het om ingrepen waarbij er niet gesneden wordt. Voorbeelden van een laag complexe ingreep zijn: laserbehandeling, ontharing, het injecteren van vullers en botox-injecties.
2. Midden complex. Ook hier gaat het over kleine kortdurende ingrepen, waarbij geen of alleen een plaatselijke verdoving nodig is. Het medisch risico is laag tot gemiddeld. Bij midden complexe behandelingen gaat het om ingrepen waarbij er niet onder de huid gesneden wordt. Voorbeelden van een midden complexe ingreep zijn: littekencorrectie en een eenvoudige huidcorrectie.
3. Hoog complex. Hier gaat het over grote langdurende ingrepen. Er is een lokale verdoving, een roesje of narcose nodig. Het medisch risico is gemiddeld tot hoog. Bij hoog complexe behandelingen wordt er dieper dan de huid gesneden. Voorbeelden van een hoog complexe ingreep zijn: buikwandcorrectie, face-lift, hals-lift en vergroting van borst of bil.

De zorgverlener moet gekwalificeerd zijn voor behandeling in Nederland

Voor een cosmetische ingreep gaat u naar een huidtherapeut of arts die kan aantonen dat hij of zij aan de eisen voor die ingreep voldoet.

Artsen

Artsen, zoals de cosmetisch arts KNMG, plastisch chirurg, oogarts, dermatoloog, KNO-arts en kaakchirurg voeren cosmetische ingrepen uit.

Voor een huisarts geldt dat deze pas bepaalde cosmetische ingrepen mag uitvoeren als hij/zij een aanvullende opleiding heeft gevolgd. In het BIG-register kun je voor hen helaas niet zien of zij de aanvullende opleiding hebben. Denkt u er aan om bij deze artsen na te vragen of zij de aanvullende opleiding hebben gevolgd.

Artsen in het buitenland

Het is onverstandig om zomaar naar een arts in het buitenland gaat. Artsen in het buitenland hoeven zich niet aan de Nederlandse regels te houden. Helaas zijn er veel voorbeelden van cosmetische ingrepen in het buitenland die niet goed zijn gegaan. Bijvoorbeeld omdat het resultaat niet mooi was of omdat mensen complicaties na de ingrepen kregen. Dan is het lastig om 'even' terug te gaan naar de behandelaar als het mis gaat.

Huidtherapeuten

Voor veel laag complexe cosmetische behandelingen, zoals IPL en laserbehandelingen en chemische peelings, kunt u bij de huidtherapeut terecht. Dit zijn de cosmetische behandelingen waarbij geen injecties of operaties nodig zijn.

Voor huidtherapeuten kunt u in het Kwaliteitsregister Paramedici controleren of deze de beschermde titel mag gebruiken en daarmee aan de gestelde eisen voldoet.

U kunt kiezen bij wie u zich laat behandelen, laat u goed informeren

Alle zorgverleners die cosmetische ingrepen uitvoeren, moeten u informatie geven over de kosten, de kwaliteit van de zorg en de ervaringen van eerdere patiënten. Maar ook over de behandelresultaten en de wachttijden. Zo kunt u ook de zorgverleners vergelijken en een weloverwogen keuze maken door wie u de ingreep wilt laten doen.

U krijgt eerste uitgebreide informatie over de ingreep en eventuele risico's

Als u een cosmetische ingreep overweegt, zal de zorgverlener samen met u uw cosmetische wens bespreken. En welke mogelijke behandelingen er zijn. Daarbij zal hij of zij u uitgebreid informeren. Onder andere over het resultaat dat u kunt verwachten, de procedure van de behandeling zelf, hoelang een herstelperiode is, hoe de nazorg eruitziet en wat de mogelijke risico's en complicaties zijn. De informatie zult u zowel op papier als mondeling krijgen. Belangrijk is dat u daarna samen beslist welke behandeling het beste bij uw persoonlijke wens past.

We adviseren u om in ieder geval altijd de volgende drie vragen te stellen:

- Wat zijn mijn mogelijkheden?
- Wat zijn de voor- en nadelen van die mogelijkheden?
- Wat betekent dat in mijn situatie?

Bekijk voor meer informatie www.3goedevragen.nl en www.begineengoedgesprek.nl.

Er is een bedenktijd afgesproken

Voor de ingrepen die midden complex (categorie 2) en hoog complex (categorie 3) zijn, is het belangrijk dat u ook een periode bedenktijd krijgt, zodat u goed kunt overwegen of u de ingreep wel of niet wilt. Voor de ingrepen in de tweede categorie is een bedenktijd van minimaal één dag afgesproken. En voor de hoog complexe ingrepen geldt een bedenktijd van minimaal één week. Zo voorkomt u dat u in een impuls een besluit neemt. Voor ingrepen in de eerste categorie (laag complex) is geen verplichte bedenktijd afgesproken.

Veiligheid en kwaliteit

Uiteraard moet de cosmetische zorg op een veilige en verantwoorde manier plaatsvinden en door bevoegde en bekwame zorgverleners. De zorgverleners moeten zich aan de geldende richtlijnen houden. Door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd wordt hier ook op gecontroleerd.

Inrichting van de praktijk

Hygiëne is belangrijk. Niet iedere ruimte is geschikt voor elke ingreep. Een zo schoon mogelijke ruimte waar de behandeling plaats vindt, is van groot belang om infecties te voorkomen. De zorgverlener en de kliniek of het ziekenhuis moeten zorgen voor ruimtes die aan alle hygiëne eisen voldoen. Dit geldt zowel voor spreekkamers als behandelruimtes. En voor behandelingen in de derde categorie (hoog complex) zijn er strenge eisen voor de operatiekamer.

Ook voor de medische apparatuur gelden strenge eisen. De apparatuur moet bijvoorbeeld volgens de regels worden schoon gehouden en regelmatig worden gecontroleerd.

Klachten

Hoewel zorgverleners hun best zullen doen om u prettig en professioneel te behandelen, kan het voorkomen dat u niet tevreden bent over (resultaten van) de behandeling of bejegening. Mocht u het gevoel hebben dat dit zo is, bespreek dat dan met uw behandelaar. U kunt uw klacht ook schriftelijk of via e-mail indienen bij de kliniek. Vaak is er ook een interne klachtenfunctionaris. De klachtenfunctionaris moet volgens de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) uw klacht meestal binnen een maand afhandelen.

Mocht dit niet naar tevredenheid zijn afgehandeld, dan kunt u ook naar een onafhankelijke externe klachtenfunctionaris of geschillencommissie gaan. Iedere behandelaar, elk ziekenhuis of elke kliniek moet u in contact kunnen brengen met zo'n functionaris of commissie.

Cosmetische zorg door tandartsen

Ook voor cosmetische mondzorg bestaat een kwaliteitskader. Dit kwaliteitskader beschrijft de afspraken over bepaalde (luxe) behandelingen m.b.t. cosmetische mondzorg die door tandartsen mogen worden gedaan.

Cosmetische behandelingen aan de weefsels buiten de mond, zoals botuline injecties, mogen niet door tandartsen worden gedaan.

Voor dergelijke behandelingen moet u een bevoegde arts raadplegen. Zie daarvoor het overzicht hierboven.

Checklist: waar moet ik op letten bij een cosmetische ingreep

Met deze korte checklist kunt u controleren of de cosmetische ingreep volgens de regels wordt uitgevoerd.

1. Heeft de arts of huidtherapeut de juiste diploma's en voldoet deze aan de cosmetische bekwaamheidseisen?
2. Legt de behandelaar goed uit welke behandelmogelijkheden er zijn en legt deze uit wat de risico's en mogelijke complicaties zijn?
3. Beschikt het ziekenhuis of de kliniek over goed ingerichte en schone (operatie)kamers en apparatuur?
4. Krijgt u de afgesproken bedenktijd voordat u definitief ja zegt?
5. Wordt de ingreep in Nederland uitgevoerd?